

نانو ذرات نقره در محصولات آرایشی

نویسندهان: Swati Gajbhyie, Satish Sakharwade

گروه آموزشی تکنولوژی محصولات آرایشی - کالج نگپور هند

چاپ شده در سال ۲۰۱۶

مترجمان: زهرا بهرامی^۱, سارا موسی زاد^۲

۱ و ۲ - کارشناس آزمایشگاه کنترل مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی و بسته بندی معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی

قزوین

چکیده

این مقاله مروری، در مورد نانو ذرات نقره، منبع آن، فعالیت و سمیت آن در محصولات آرایشی می‌باشد. نانو تکنولوژی و نانو مواد در بسیاری از محصولات آرایشی شامل مرتبط کننده‌ها، محصولات نگهداری مو و ضدآفات‌ها کاربرد دارد. نانو مواد، در عمدۀ محصولات آرایشی جهت محافظت آهها استفاده می‌شود و در میان آنها، نانو ذرات نقره در طیف وسیع و پرقدرتی به عنوان عامل ضد میکروبی استفاده می‌شود. این مقاله در واقع به کاربرد نانوذرات نقره و فعالیت آن در محصولات آرایشی می‌پردازد.

کلمات کلیدی: نانو ذرات نقره، محصولات آرایشی، سمیت، کاربرد در محصولات آرایشی

۱- مقدمه

نانوتکنولوژی، مطالعه بر روی نانوذرات و مشخصات آنها می‌باشد. نانوذرات گروهی از مواد هستند که اندازه آنها حداقل در یکی از ابعاد کمتر از ۱۰۰ نانومتر باشد. نانو مواد دارای ویژگی‌های نوری، گرمایی، الکتریکی و مغناطیسی منحصر به فردی هستند و در لوازم آرایشی و رنگ‌ها استفاده می‌شود. استفاده از نانو نقره حدود ۱۲ درصد از کل نانوذرات در محصولات آرایشی می‌باشد.

بسیاری از حملات مغزی در اثر استفاده از نانوذرات در لوازم آرایشی در اشكال مختلف در حال وقوع است. آنها سبب بهبود ویژگی‌های حسی و ثبات لوازم آرایشی می‌شوند. نانو اکسید روی، دی اکسید تیتانیوم به تنها بی بهره از فرمولاسیون محصولات آرایشی، کیفیت بهتر و توانایی پخش بالاتر را نمی‌بخشند، اما می‌توانند محافظت بهتری در برابر آفتان ایجاد کنند. همچنین نانو نقره، طیف وسیعی از خواص ضد میکروبی را در لوازم آرایشی در مقایسه با ذرات نانو نشده نقره (ماکرومولکول‌ها) ایفا می‌کند.

به هر حال، مسئله سمیت و یا ایمنی نانو نقره به اندازه نانوذرات و میزان نفوذ آن‌ها از میان پوست بستگی دارد. در حال حاضر، در میان محققان، در مورد سمیت نانو نقره‌ها نظر مخالفی وجود ندارد. ادعاهای مخالف و موافق بین محققان در مورد ایمنی محصولات حاوی نانو نقره در کاربرد برای پوست وجود دارد. به دلیل سایز، این نانوذرات می‌توانند ابتدا در پوست و سپس در ارگان‌های دیگر نفوذ کنند. آنها ممکن است به ساختار سلولی آسیب برسانند و DNA آن اندام را مرده تعبیر کند.

به هر حال گروهی از محققان دانشگاه کالیفرنیا، سانتا باربارا ادعا می‌کند با جریان سریع خون به مرور سمیت نانو نقره‌ها، به طور چشم‌گیری کاهش می‌یابد. همچنین او گزارش می‌دهد که نانو ذرات نقره می‌توانند از برخی بیماری‌های پوستی مانند آتوپیک درماتیت پیشگیری کند. تفسیر و توضیحات دقیق در مورد تاثیرات محافظتی هنوز به خوبی درک نشده است.

اما یکی از احتمالات تخریب دیواره سلولی باکتریایی توسط نقره است. استفاده از نقره، در غلظت کم، تاثیری بر روی سلامتی ندارد، بنابراین از آن به عنوان نگهدارنده در محصولات

مجله افق‌های نوین در شیمی

آرایشی و محصولات آنتی آکنه می‌توان استفاده کرد. به طور مثال نانوذرات نقره که دارای فعالیت آنتی باکتریایی می‌باشد در شامپو و خمیردندان کاربرد دارد.

Kim و همکاران مشاهده کردند که نانوذرات نقره از رشد درماتوفیتیس جلوگیری می‌کند و به عنوان یک عامل ضد میکروبی به کار می‌رود. نانوسیلور، به دلیل خواص آنتی باکتریایی و ضد سرطانی در مکمل‌های غذایی به کار می‌رود. همچنین فایله‌ی نانو سیلور در فشار خون پایین و درمان بیماری‌های پوستی نیز ثابت شده است.

با اعلام فوریت نانوتکنولوژی، تحقیقات بر جسته‌ای در ویژگی‌های غیرمعمول و منحصر به فرد نانو مواد ابداع شده است. مطالعات با انواع نانو مواد، نشان داد که آنها می‌توانند ویژگی‌های ضد قارچی و آنتی باکتریال داشته باشند که در این مقاله، نانو نقره مطالعه شده است. این مقاله پیشنهاد می‌دهد در حالیکه فعالیت آنتی باکتریال نانو سیلور ممکن است براساس رهایش یون‌های نقره باشد، همچنین ممکن است که آنها اثرات اضافه‌ای هم نشان دهند که به تنها یک رهایش یون‌ها قابل توضیح دادن نیست.

۲- مکانیسم فعالیت نانو ذرات نقره

نانو ذرات نقره، می‌توانند به غشاء سلول باکتری بچسبند و به آن نفوذ کنند. آنها به زنجیره تنفسی سلول حمله و باعث مرگ آن می‌شوند. آزادسازی و یا رهایش یون‌های نقره در سلول‌های باکتری، فعالیت ضد باکتریایی آنها را بالا می‌برد. نانو ذرات نقره، تاثیرات ضد میکروبی بر علیه ارگانیسم‌های عفونی شامل اشريشیا کلای، باسیلوس سوبتیلیس، ویبریا کلرا، سودوموناس آئروزینوز، سیفلیس تیفوس و استافیلکوکوس ارئوس.

مطالعات مشابه انجام شده توسط Kim و همکاران جهت تشخیص رابطه بین رادیکال آزاد و فعالیت ضد میکروبی انجام شده است که نتایج نشان می‌دهد رادیکال آزاد ممکن است از سطح نانوذرات نقره مشتق شوند و مسئول ویژگی‌ها و خصلت‌های ضد میکروبی آن باشند.

این نانوذرات دارای فعالیت‌های ضد قارچی قابل توجهی بر علیه تریکوفیتون منتاگرافیت و گونه‌های کاندیدا مانند کاندیدا آلبیکنر، کاندیدا تراپیکالیس، کاندیدا گلابراتا، کاندیدا

پاراپسیلوسیس و کاندیدا کروزه می‌باشند. نانوذرات نقره از پیشرفت قارچ‌ها پیشگیری می‌کند و ساختار آنها را از هم گسیخته می‌نمایند و به سلول قارچ‌ها به طور قابل توجهی آسیب می‌رسانند.

نانوذرات نقره با آسیب به دیواره سلولی باکتریابی موجب نابودی آنها می‌گردند. تاثیرات ضدباکتریابی نانوذرات بستگی به سایز آنها دارد. کمترین سایزها، تاثیرگذاری بیشتری دارند. درجه تاثیر، اغلب با متد فراهم‌آوری و تهیه نانوذرات نیز تعییر می‌کند، به طور مثال AGNPs درجه تاثیر، اغلب با متدهای آوری و تهیه نانوذرات نیز تعییر می‌کند، به طور مثال باکتریابی تهیه شده با آلژینات دارای سایز متوسط با $7/6$ نانومتر، دارای بالاترین خاصیت ضدباکتریابی در میان محلول‌های نانوذرات می‌باشد. نقره، معمولاً دارای ویژگی‌های التیام‌بخش می‌باشد. نانوذرات نقره توانایی فرآیند احیاء ساختار پوست با غشاء میانی پوست را دارند که در نتیجه ریکاوری جراحت سریع‌تر انجام می‌شود. این امر از ایجاد جای زخم جلوگیری می‌کند تا پوست بهبودیافته، صاف شود.

۳- سطوح گستردۀ نانوذرات

با کاهش سایز ذرات، گستره سطح آنها افزایش می‌یابد که منجر به افزایش فعالیت آنها می‌شود. تاثیر ضدباکتریابی نانوذرات نقره با کاهش سایز افزایش می‌یابد. Zhiqiang و Okkyoung در مطالعه بر روی سطح نانوذرات برای بررسی خواص ضد میکروبی آنها به این نتیجه رسیدند که سایز کوچکتر ذرات دارای سطح بزرگتر و در نتیجه نسبت حجم بیشتر و در نتیجه خاصیت ضد باکتریابی بیشتر است.

نانونقره‌ها نیز خواص التیام‌بخش و بازسازی یافت پوست را دارند و خاصیت ضد التهابی خوبی از خود نشان می‌دهند. Nadworny و همکاران در تحقیقات خود نشان دادند که نانوذرات نقره، تاثیرات ضد التهابی دارند و پروسه التیام بخشیدن را به وضوح بهتر می‌کنند.

۴- آیا نانوذرات توانایی نفوذ از طریق پوست را دارند؟

نفوذ احتمالی نانوذرات از طریق پوست در هنگام استفاده از مواد آرایشی مورد توجه قرار می‌گیرد. محصولات مراقبت از پوست و مو به دلیل فرموله شدن براساس مراقبت اجزایشان دقیقاً در محل‌های مورد نظر اثر می‌گذارند. پوست به طور طبیعی نیمه تراوا می‌باشد، بنابراین به نانوذرات به راحتی اجازه نفوذ نمی‌دهد. در تحقیقات دقیق انجام شده، مشخص شده است که نانوذرات در محصولات آرایشی نمی‌توانند از پوست عبور کنند، حتی زمانی که پوست آسیب دیده باشد.

S.Kokura در تحقیقات خود نشان داد که نانوذرات نقره نمی‌توانند از پوست نفوذ کنند، اما اگر سد محافظتی پوست کارایی خود را از دست داده باشد، نانوذرات نقره ممکن است در پوست نفوذ کنند. این نفوذ بین $0.2\text{--}0.4\text{ }\mu\text{m}$ درصد باشد.^(۲) در این حالت نانوذرات نقره، هیچ‌گونه سمیتی از خود نشان نمی‌دهند. نانوذرات ($200\text{--}400\text{ }\text{nm}$) نمی‌توانند از سد محافظتی پوست به لایه‌های زیرین، حتی اگر پوست آسیب دیده باشد، نفوذ کنند. نانوذرات با اندازه کمتر از $10\text{ }\text{nm}$ می‌توانند به لایه‌های عمیق استراتوم کورنثوم نفوذ کنند. در حالیکه ذرات بزرگتر از $40\text{ }\text{nm}$ میکرومتر تنها می‌توانند $5/8$ میکرومتر در کورنثوم استراتوم نفوذ کنند. نانوذرات کروم، نقره، دی‌اکسید تیتانیوم و روی اکسید نمی‌توانند به لایه‌های عمیق‌تر از کورنثوم استراتوم نفوذ کنند. این نتایج به وضوح نشان می‌دهد که نانوذرات نقره می‌توانند یک جایگزین ایمن‌تر از عوامل مرسوم ضدمیکروبی در فرم موضعی باشند.

۵- نانوذرات نقره در محصولات آرایشی

مطالعات سمیت حاد پوستی صورت گرفته روی نانوذرات نقره در فرمولاسیون ژلی بر روی موش‌های Sprague-Dawley ایمنی کامل مصرف موضعی این محصولات را نشان داد. برخی کرم‌های خاص دندانی برای قسمت میانی دندان‌های حساس که شامل نانو کلریم فسفات (آپاتیت) می‌باشد موجب پوشش دندان با یک لایه نازک مانند مینای دندان می‌گردد که موجب کاهش درد می‌گردد. نانوپیگمنت‌ها در مواد آرایشی و نانوذرات طلا و نقره نیز در کرم‌های شب و روز به کار می‌روند که موجب نشاط و درخشش پوست می‌شوند.

فرآورده‌های GNS نانو و TM Q1۰ شامل نانوسیلور می‌باشند. نانوذرات نقره در صابون‌ها، خمیردندان‌ها، پاک کننده‌های مرطوب، دئودرات‌ها، فرآورده‌های مربوط به لب، محصولات دارای کف برای صورت و بدن استفاده می‌شوند.

۶- پاک کننده‌های پوست

نانوذرات نقره به کار رفته در صابون، می‌تواند ویژگی‌های ضد میکروبی و ضد قارچی از خود بروز دهند و در درمان جوش‌های صورت (آکنه) و آفتاب سوختگی مفید باشند. جهت پیشگیری از انتقال بیماری‌های عفونی، استفاده موثر و مواجهه کوتاه از پارامترهای مهمی هستند. مشخص شده است که نانو نقره در غلظت 1 mg/l در مایع دستشویی، هر دو پارامتر استفاده موثر و مواجهه کوتاه را دارد. محققان هم‌چنین در بررسی‌هایی که انجام داده‌اند به این نتیجه رسیده‌اند که نانوذرات نقره در نایبود کردن مخمرها شامل کاندیدا گلاراتا و کاندیدا آلبیکترز که ایجاد عفونت در دهان می‌کنند، می‌توانند توسط نانوسیلورهای به کار رفته در خمیردنдан از بین بروند. از این رو نانوذرات نقره کاربرد وسیعی در داروسراسی، دامپزشکی و محصولات بیولوژیکی دارند. ژل پوست نانوذرات نقره که 3 mg/l واحد نقره کمتر از نقره سولفادیازین دارد، بهترین انتخاب برای بیماران سوختگی جهت درمان عفونت است.

۷- نانوذرات نقره در تحقیقات سم شناسی نانومواد

مقاله پیش‌رو به عنوان سندی برای اثبات خواص ضد باکتریایی و ضد قارچی و التیام‌بخش نانوسیلور می‌باشد. وجود این تأثیرات در وهله اول براساس رهایش کم یون‌های نقره از سطح نانوذرات است. Elaborate اثبات کرد که نانوذرات نقره نسبت به مقدار مساوی از آن که به صورت نمک استفاده شده است، بسیار بی ضرر هستند.

مجله افق‌های نوین در شیمی

۸- سمیت

نانوذرات نقره به طور گستردۀ جهت بررسی سمیت‌شان مطالعه نشده است، اما به نظر می‌رسد ذرات کوچک می‌تواند نقش مهمی را ایفا کند. دکتر Emma Meredith رئیس انجمن عطر و آرایش UK و مرکز علمی (CTPA) اذعان دارد، اگر نانو مواد ایجاد مخاطره می‌کردند در مواد آرایشی استفاده نمی‌شوند، هم‌چنین به اثبات رسیده است که نانوذرات نمی‌توانند به لایه‌های زیرین پوست نفوذ کنند. بدیهی است توجه به پارامترهایی مانند سایز، متد تهیه، تفاوت در آزمون‌های سنجش زمانی که تهیه می‌شود، ضروری می‌باشد.

مطالعات انجام شده بر روی ارگانیسم‌های مختلف و محیط‌های کشت سلولی، هیچ‌گونه ارزیابی سطحی از سمیت نانوذرات نقره گزارش نداده‌اند. به هر حال مطالعه بر روی فعالیت درون سلولی نانومواد جهت پیشرفت در تحقیقات مربوط به تأثیرات نانومواد در اینمی محصولات آرایشی امری ضروری می‌باشد.

۹- نتیجه‌گیری

با داده‌های جمع‌آوری شده از این مطالعه نتیجه می‌گیریم نانوذرات نقره برای استفاده در محصولات آرایشی با رعایت سایز ذرات، اینمی باشد. چنانچه مشخص شده است که نانوذرات با سایز کوچک سمیت بیشتری نسبت به سایزهای بزرگ‌تر دارند. البته مطالعات بعدی برای پی بردن به نقش دقیق رادیکال‌های آزاد در فعالیت ضد میکروبی نانوذرات و مکانیسم‌های ضد میکروبی آنها نیاز است.

در حال حاضر، فرمولاسیون‌های شامل نانو‌نقره، به تعداد کم در دسترس می‌باشد. به دلیل اینکه پتانسیل کامل نانوذرات هنوز کشف نشده‌اند. قطعاً مطالعات بیشتر از این منظر مفید و مهم خواهد بود. به هر حال مطالعات و تحقیقات بیشتر جهت بررسی سمیت نانومواد در سلول‌های انسانی قبل از استفاده از آنها در محصولات آرایشی جهت تامین اینمی این فرآورده‌ها ضروری می‌باشد.

منابع و مأخذ

Silver Nanoparticles in Cosmetics

Journal of Cosmetics, Dermatological Sciences and Applications, ۲۰۱۶, ۶, ۴۸-۵۳

Published Online March ۲۰۱۶ in SciRes. <http://www.scirp.org/journal/jcdsa>
<http://dx.doi.org/10.4236/jcdsa.201601007>

Swati Gajbhiye*, Satish Sakharwade

Department of Cosmetic Technology, LAD & SRP College for Women, Nagpur, India

Received ۲۰ February ۲۰۱۶; accepted ۲۵ March ۲۰۱۶; published ۲۸ March ۲۰۱۶

